

SOÓS LAJOS

1879–1972

Zoológus, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a kagyló- és csigafajok, az állatföldrajz és a tengerbiológia kutatója, az állattan és a parazitológia oktatója a M. kir. Állatorvosi Főiskolán 1917–1919-ben. Szerzője az állatorvostanhallgatók részére írt első *Állattan* és *Parazitológia* litografált jegyzeteknek.

Soós Lajos 1879. február 6-án született Magyaragensen. Szegény szülők gyermekeként egyetemi tanulmányaival párhuzamosan előbb a M. kir. Statisztikai Hivatalban, majd a Magyar Ornithológiai Központban Herman Ottó mellett dolgozott. Természetrájs és földrajz szakos tanári diplomáját 1902-ben szerezte. Az egyetemet végzett zoológus 1902/1903-ban Déván volt tanár. A nélkülözéstől legyengült szervezete nem bírta a tanítással járó sok beszédet, ezért 1903-ban a Magyar Nemzeti Múzeum állattárában helyezkedett el. 1935-ben innen múzeumigazgatóként ment nyugdíjba, azonban csaknem élete végéig bejárt kutatni. 1942-ben az MTA levelező tagja, majd 1944-ben rendes tagja lett.

A kagylók és csigák alak-, bonc-, szövet- és rendszertanát, valamint filogenezisét kutatta az általa jól felszerelt laboratóriumában, kiváló mikrotechnikával. 1914-ben Margó-díjjal jutalmazták. *A Kárpát-medence Mollusca-faunája* (1943) című monográfiája fejlődéstörténeti alpmű. Ő állapította meg a tüdőscsigák spermioenezisét, és írta le hazánk állatföldrajzi eloszlását faunatoréneti alapon.

A magyar malakológusok róla nevezték el 1972-ben megindított folyóiratukat: *Soósiana*. A Kárpát-medence pleisztocén Mollusca-faunájáról írt 800 oldalas munkája sajnos 1956-ban a tűz áldozata lett a teljes gyűjteménnyel együtt. Legkiemelkedőbb az *Élet a tengerben* című műve (1931, Entz Gézával) és a Rauer-díjat nyert *A faj* című cikke. Az általa írt, 336 oldalas litografált *Állattan* jegyzet tulajdonképpen összehasonlító állatszervezetten az egysejtűektől az emberig az állatorvostan-hallgatók számára. *Parazitológia* jegyzete rendszertani sorrendben ismerteti a kórokozó élősködő fajokat. *Az állat és élete* című, társszerzőkkel írt könyve a korszerű természettudományos szemléletet tükrözi. Ebben ő írta az anatómiai és az ökológiai fejezetet. Hosszú éveken át szerkesztette az *Állattani Közlemények* folyóiratot (1908–1918, 1926–1943). A Királyi Magyar Természettudományi Társulat aktív tagja (1902-től), az állattani szakosztály al-elnöke (1929–1931) és három ciklusban (1932–1934, 1954–1959) elnöke volt.

Jó humorú, a társaságot (tarokkot) kedvelő, ízes beszédű, családját szerető kedves ember volt.

1972-ben halt meg, 93 éves korában.

Irodalom

Lukács Dezső: Soós Lajos születésének 100. évfordulójára. *Magyar Állatorvosok Lapja*, 1979. 34. 5. 346.